

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 212/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., Zelená 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Radoslav Hajdúch, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 234/2022 z 30. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 234/2022 z 30. novembra 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vo veci samej vystupoval sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného proti žalobcovi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) o zaplatenie 34 521,67 eur s príslušenstvom. Vo veci samej ako prvoinštančný súd rozhodol Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 8 C 187/2015-202 z 28. marca 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 34 521,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 8. júla 2006 do zaplatenia, sumu 9 890,46 eur ako zmluvnú pokutu vo výške 0,15 % denne

zo sumy 34 521,68 eur od 8. júla 2006 do 15. januára 2007 a zastavil konanie o žalobe v časti zmluvnej pokuty vo výške 0,15 % denne zo sumy 34 521,67 eur od 16. januára 2007 do zaplatenia. Ako odvolací súd vo veci rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 8 Co 89/2018 z 22. júna 2021 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu. Proti rozsudku krajského súdu bolo následne zo strany sťažovateľa [resp. advokátskou kanceláriou MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., Zelená 2, Bratislava (ďalej len „advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o.“), ktorá deklarovala, že ho podáva v mene sťažovateľa, pozn.] podané dovolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu tak, že bolo odmietnuté podľa § 447 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

3. Sťažovateľ uviedol, že dovolanie proti rozsudku krajského súdu podala v jeho mene spolu so splnomocnením na jeho zastupovanie (ktoré bolo prílohou podaného dovolania, pozn.) advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., chybou v písaní však došlo k nesprávosti spočívajúcej v tom, že sťažovateľ ako splnomocniteľ udelil splnomocnenie na jeho zastupovanie Advokátskej kancelárii ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, avšak splnomocnenie prijala advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o. Okresný súd preto advokátsku kanceláriu MARCO & LUCAS Legal, s. r. o. vyzval (výzvou zo 14. marca 2022, pozn.) na odstránenie tejto nesprávosti. Táto reagovala na jeho výzvu odpoveďou, v ktorej sa ospravedlnila a uviedla, že táto nesprávosť vznikla len chybou v písaní, zároveň výslovne uviedla, že právnym zástupcom sťažovateľa vo veci podaného dovolania je ona, teda advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., ktorá aj dovolanie podala. Ďalej uviedol, že následne okresný súd opätovne vyzval advokátsku kanceláriu MARCO & LUCAS Legal, s. r. o. na odstránenie uvedenej nesprávosti, pričom však znovu okresný súd nežiadal predloženie nového splnomocnenia, na čo bola okresnému súdu zaslaná rovnaká odpoveď ako v prípade predchádzajúcej výzvy. Dodal, že okresný súd bol zároveň požiadaný o informáciu, či sa mu podarilo dohľadať odpoveď poslanú na jeho prvú výzvu. Uviedol, že okresný súd následne až výzvou z 11. októbra 2022 prvýkrát vyzval advokátsku kanceláriu MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., aby predložila opravenú plnú moc na jeho zastupovanie v dovolacom konaní (vo výzve jej na to bola daná lehota 10 dní, pozn.). Advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o. však v stanovenej 10-dňovej lehote nestihla zabezpečiť podpis sťažovateľa na novej plnej moci (vzhľadom na to, že sťažovateľ má trvalý pobyt vo [REDAKOVANÉ] a okresný súd až doteraz opravenú plnú moc nežiadal, pozn.), na čo najvyšší súd dovolanie odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

4. Najvyšší súd odmietnutie dovolania proti rozsudku krajského súdu v podstatnom odôvodnil tým, že jednak poukázal na nezrovnalosti v prípade podania dovolania (týkajúce sa zmätočného plnomocnenstva sťažovateľa, pozn.), ako aj opísal priebeh opakovaných výziev adresovaných prvoinštančným súdom dovolateľovi (ako sú tieto skutočnosti bližšie uvedené v bode 3 tohto rozhodnutia, pozn.). Následne po uvedení relevantných ustanovení Civilného sporového poriadku týkajúcich sa splnenia podmienok právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní, resp. aj náležitostí predloženého splnomocnenia argumentoval, že v predmetnej veci bolo dovolanie podané advokátskou kanceláriou MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., ktorá deklarovala jeho podanie v mene sťažovateľa, avšak priložené splnomocnenie obsahovalo nesprávosti a zmätočné tvrdenia takého charakteru, že z neho (splnomocnenia, pozn.) nie je možné mať za preukázané, že podávateľ

dovolania (advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., pozn.) zastupuje v dovolacom konaní sťažovateľa. Dodal, že uvedená advokátska kancelária ani na opakované výzvy prvoinštančného súdu nepredložila splnomocnenie preukazujúce jej tvrdenie o zastupovaní sťažovateľa v dovolacom konaní (pričom na poslednú výzvu z 11. októbra 2022 ani vôbec nereagovala, pozn.). Skonštatoval, že súd prvej inštalácie pritom vo veci postupoval nadmieru trpezlivo v snahe odstrániť vady zmätočnosti predloženého splnomocnenia, avšak bez odzvy. Na záver uviedol, že napriek tomu, že advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., síce uznala chybnosť predloženého plnomocenstva, ani po niekoľkonásobných výzvach zo strany prvoinštančného súdu nevykonala úkon, ktorým by zohľadnila vady predloženého splnomocnenia, a tým nepreukázala, že v konaní zastupuje sťažovateľa, resp. že podala dovolanie v jeho mene (že je právnym zástupcom neúspešnej strany v konaní, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu namietal, že jeho vydaním došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu tým, že mu bola odňatá možnosť domáhať sa ochrany jeho práv na súde v dôsledku nemožnosti prejednávania jeho veci. Poukázal na to, že už predložením odpovede advokátskou kanceláriou MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., na výzvu okresného súdu zo 14. marca 2022 považoval odstránenie nesprávnosti za vybavené. Dodal, že prvoinštančný súd v tejto výzve ani nepožadoval predloženie nového splnomocnenia (preto ani nedošlo k predloženiu novej plnej moci, pozn.). Podotkol, že v tejto odpovedi zároveň bolo pre istotu uvedené, že v prípade potreby je právny zástupca sťažovateľa pripravený zabezpečiť podpis sťažovateľa a predložiť nové splnomocnenie. Vo vzťahu k druhej výzve okresného súdu uviedol, že ani v tejto prvoinštančný súd nežiadal predloženie nového splnomocnenia (napriek už deklarovanej pripravenosti ho predložiť, pozn.). Ďalej argumentoval, že okresný súd až v poradí treťou výzvou (z 11. októbra 2022, pozn.) advokátsku kanceláriu MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., vyzval na predloženie korektnej plnej moci na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. V tejto súvislosti však poukázal na to, že nesprávnosť vzniknutá chybou v písaní bola advokátskou kanceláriou MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., už pred doručením tejto výzvy (a to dvakrát, pozn.) odstránená (odpoveďami na predchádzajúce výzvy, pozn.). Argumentoval, že napriek tomu, že advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., dvakrát uviedla, že v prípade potreby je pripravená zabezpečiť podpis sťažovateľa a predložiť nové splnomocnenie, okresný súd ju od doručenia prvej výzvy (15. marca 2022, pozn.) až do doručenia poslednej výzvy (12. októbra 2022, pozn.) nežiadal o doručenie nového splnomocnenia. Keď však následne v lehote 10 dní nestihla zabezpečiť jeho podpis (pretože má trvalý pobyt vo [REDAKOVANÉ] pozn.), bolo dovolanie vyhodnotené ako podané neoprávnenou osobou. Týmto podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práv, nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou. Argumentoval, že bol osobou oprávnenou podať dovolanie a na tento účel udelil splnomocnenie advokátovi – advokátskej kancelárii MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., no v splnomocnení došlo k chybe v písaní, ktorá však podľa názoru sťažovateľa bola odstránená odpoveďami tejto advokátskej kancelárie na prvé dve výzvy okresného súdu, z ktorých obsahu bolo zrejmé, jasné a nepochybné, kto je jeho právnym zástupcom. Vzhľadom na to považuje sťažovateľ posúdenie veci najvyšším súdom za formalistické, odnímajúce mu jeho právo na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo podľa § 447 písm. b) CSP odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu ako podané neoprávnenou osobou v dôsledku predloženia nekorektnej plnej moci na jeho zastupovanie v dovolacom konaní.

7. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že v zmysle jeho stabilnej judikatúry otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 324/2010).

8. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Úlohou ústavného súdu tak nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 1/2020).

9. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a teda nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia namietaného práva sťažovateľa už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 528/2020).

10. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca, a teda či napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľom namietaných práv, a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia.

11. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a dôvodov na odmietnutie podaného dovolania v ňom uvedených, s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľa, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie, primerane a jasne uviedol.

12. Pretože je sťažovateľovi odôvodnenie napadnutého uznesenia dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste preto nebude podrobnejšie rozoberať. V súvislosti s predstretými námietkami je v prvom rade nutné uviesť, že z opisu relevantných skutočností uvedených jednak najvyšším súdom, ako aj samotným sťažovateľom je možné v danej veci jednoznačne dospieť k záveru, že primárnym dôvodom na odmietnutie podaného dovolania bolo nesplnenie jednej zo základných procesných požiadaviek zo strany sťažovateľa (resp. jeho právneho zástupcu, pozn.) spočívajúcich v predložení korektného a jednoznačného splnomocnenia pre zastupovanie sťažovateľa v dovolacom konaní. Na tomto mieste je zároveň potrebné poukázať aj na to, že v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), konkrétne s poukazom na § 18 ods. 2 zákona o advokácii, je advokát povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb [obdobne napríklad v rozhodnutí č. k. I. ÚS 454/2019 z 19. novembra 2019 (ZNaU 57/2019), podľa ktorého postup advokáta pri poskytovaní právnych služieb sa viaže na pojem odborná starostlivosť, ktorú je potrebné chápať ako súhrn všetkých predpokladov na výkon advokátskej činnosti od základných formálnych podmienok na možnosť vykonávať advokáciu až po osobnostné predpoklady. Pri určení postupu na presadzovanie záujmov klienta musí advokát voliť také formy a prostriedky, aby sa naplnili ciele a očakávania klienta, pričom prvoradý je vždy záujem klienta.].

12.1. Ústavný súd dáva do pozornosti, že podávateľ dovolania – advokátska kancelária MARCO & LUCAS Legal, s. r. o., bola, a to opakovane prvoinštančným súdom, vyzvaná na odstránenie nejasností podaného dovolania (týkajúcich sa predloženej plnej moci na zastupovanie sťažovateľa, pozn.). Pre posúdenie danej veci je podľa názoru ústavného súdu však podstatným primárne to, že poslednou (v poradí treťou, pozn.) výzvou bola vyzvaná priamo na predloženie nového (korektného, pozn.) splnomocnenia, z ktorého by jasne vyplynulo, či je oprávnená zastupovať sťažovateľa v dovolacom konaní. V tejto súvislosti navyše, ako to vyplýva aj zo samotnej ústavnej sťažnosti, opakovane deklarovala svoju pripravenosť a schopnosť ho (splnomocnenie, pozn.) predložiť (vrátane podpisu sťažovateľa, pozn.). Ako pomerne nezapadajúce do týchto vyjadrení (ba priam až takmer účelové, pozn.) sa preto zdá byť namietanie sťažovateľa, že z dôvodu jeho bydliska mimo územia Slovenskej republiky tak nebolo možné zo strany uvedenej ním zvolenej advokátskej kancelárie zabezpečiť jeho podpis na novom plnomocenstve v okresnom súdom stanovenej lehote. V tejto súvislosti zaiste nemôže ústavný súd obísť bez povšimnutia ani tú skutočnosť, že predmetná advokátska kancelária nielenže z uvedeného dôvodu nepožiadala prípadne o možnosť predĺženia určenej 10-dňovej lehoty z týchto podľa nej objektívnych príčin nemožnosti v takomto časovom úseku zabezpečiť podpis klienta (sťažovateľa, pozn.), ale na túto výzvu ani len vôbec nereagovala (ako táto skutočnosť vyplýva priamo z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, pozn.).

12.2. S poukazom na opakovanú snahu prvoinštančného súdu „dopracovať sa“ k odstráneniu väd podaného dovolania (pričom tu je nutné poukázať na to, že korektne predložené splnomocnenie je jednou z najpodstatnejších podmienok na vedenie súdneho konania vo vzťahu ku konkrétnej osobe, pozn.) preto podľa posúdenia ústavného súdu vzhľadom na všetko už uvedené nie je možné považovať prístup najvyššieho súdu za formálny v negatívnom zmysle. V okolnostiach danej veci

je preto opätovne potrebné upriamiť pozornosť na to, že právny zástupca bol poslednou výzvou prvoinštančného súdu (na ktorú však vôbec nereagoval, pozn.) jednoznačne inštruovaný o potrebe faktického predloženia korektného plnomocenstva, čím muselo byť právnomu zástupcovi zrejmé, že táto cesta (predloženie nového korektného plnomocenstva, pozn.) je jedinou možnou, ako docieľiť konanie vo veci podaného dovolania. Ústavný súd preto sťažovateľom uvedenú sťažnostnú námietku v danej veci vyhodnotil ako účelovú, pretože predmetná advokátska kancelária prinajmenšom od doručenia prvej výzvy na odstránenie väd plnomocenstva (teda od marca 2022, pozn.) vedela o svojom pochybení a od toho času mala viac ako pol roka na to, aby túto vadu odstránila.

13. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (I. ÚS 358/2019).

14. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je ústavnoprávne udržateľné, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 5. apríla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu